

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

6 septembrie

2013

Anul XII

nr. 33 (484)

8 pagini – 4,10 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Eforturi continue
întru combaterea
traficului de persoane**

pag. 3

**Deținuții educați
în spirit patriotic**

pag. 4

**În vizor –
siguranța
cetățeanului**

pag. 5

Republica Moldova are toate șansele să obțină regim liberalizat de vize cu UE

Prim-ministrul Iurie Leancă a avut, recent, o întrevedere cu președintele Parlamentului Regatului Suediei Per Westerberg.

Cei doi oficiali au discutat despre reformele realizate în Republica Moldova și relațiile bilaterale, inclusiv prin prisma Parteneriatului Estic.

„Contăm pe suportul prietenilor europeni, inclusiv al Suediei, în procesul de integrare europeană. Reformele realizate în Republica Moldova sînt dificile, dar absolut necesare”, a declarat Iurie Leancă.

De asemenea, premierul a apreciat faptul că multe dintre realizările Republicii Moldova se datorează proiectelor sociale aplicate cu suportul financiar și logistic al Suediei.

La rîndul său, Per Westerberg a menționat că Suedia va oferi tot sprijinul necesar pentru ca Republica Moldova să se integreze în familia europeană. Oficialul a reiterat importanța Summitului Parteneriatului Estic de la Vilnius, care se va desfășura în luna noiembrie, pentru continuarea procesului de integrare europeană.

Strategia de cooperare dintre Republica Moldova și Suedia pentru anii 2011-2014 prevede aplicarea a 16 proiecte, în valoare totală de 36,8 mil. euro. Acestea vizează consolidarea democrației în domeniul protecției drepturilor omu-

lui, dezvoltarea infrastructurii, susținerea femeilor în dezvoltarea antreprenoriatului, autonomia locală și descentralizarea, consolidarea măsurilor de încredere între locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului.

Moldova mizează pe ajutorul Austriei în procesul de integrare europeană

Prim-ministrul Iurie Leancă a declarat că Moldova mizează pe susținerea Austriei în procesul de integrare europeană. Potrivit datelor prezentate de Serviciul de presă al Guvernului, el a declarat despre aceasta în cadrul unei întrevederi cu Wolfgang Schüssel, președinte al Asociației pentru Politică Externă din Austria, fostul cancelar al Austriei în perioada 2000 - 2007.

În cadrul întrevederii, oficialii au discutat despre perspectiva europeană a Republicii Moldova și suportul pe care Austria îl poate oferi țării noastre în acest sens.

„Republica Moldova are nevoie de sprijin la nivel geopolitic. Suportul Austriei este un pas înainte și reprezintă o șansă în plus pentru țara noastră de a fi cît mai aproape de Uniunea Europeană”, a spus premierul.

La rîndul său, Wolfgang Schüssel a menționat disponibilitatea Austriei de a oferi suport țării noastre în instruirea tinerilor specialiști în domeniile agricultură și construcția drumurilor.

Iurie Leancă și Wolfgang Schüssel au mai discutat despre stadiul actual al negocierilor pentru soluționarea conflictului transnistrean, atragerea investițiilor și reforma în justiție. Premierul a dat curs invitației lui Wolfgang Schüssel de a susține o prezentare a perspectivelor europene ale Republicii Moldova, în cadrul unei reuniuni a Asociației pentru Politică Externă din Austria.

Summitul Nord-Baltic 8 se va desfășura anul viitor în Moldova

Moldova intenționează să găzduiască Summitul celor opt state baltice în 2014. Despre această inițiativă a anunțat președintele Parlamentului țării noastre Igor Corman, în cadrul întrevederii sale cu omologul său din Suedia Per Westerberg, aflat la Chișinău într-o vizită de lucru.

După reuniune, în cadrul unui briefing, I. Corman a declarat că vizita președintelui Parlamentului suedez, a coincide cu finalizarea programului de asistență pentru consolidarea democrației parlamentare în Republica Moldova.

„Noi am discutat perspectivele de organizare la Chișinău, în 2014, a unei întrevederi în formatul „Nord-Baltic 8”. Pe parcursul ultimului an, în calitate sa de coordonator al inițiativei NB8, Suedia a pus accent pe dezvoltarea Parteneriatului Estic, în ajunul Summitului de la Vilnius. Contăm

pe susținerea Suediei în ceea ce privește aspirațiile noastre europene”, a reiterat el.

Per Westerberg și-a exprimat dorința de a vedea Republica Moldova parte componentă a Europei cu Acord de Comerț Liber și regim de vize liberalizat.

„Pentru aceasta, Moldova trebuie să îndeplinească toate condițiile. Sper că acestea să fie realizate în viitorul apropiat”, a opinat speakerul.

Precizăm că Proiectul Nordic-Baltic 8 a fost creat reînsing din perspectivele unor colaborări mai fructuoase dintre statele Europei de Nord cu Țările Baltice. Membrii proiectului sînt: Estonia, Lituania, Letonia, Danemarca, Suedia, Norvegia, Finlanda și Islanda.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ **Flash****Judecătorii se pregătesc de o mare „bătălie”**

„Bătălia” pentru ocuparea funcțiilor vacante de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) se anunță a fi una fierbinte.

Potrivit paginii web a instituției, 13 judecători și-au depus candidaturile pentru un post de membru permanent al CSM.

Patru din cei 13 candidați optează pentru un nou mandat în CSM. Aceștia sînt: actualul președinte al instituției Nichifor Corochii, dar și membrii Dina Rotarciuc, Anatolie Țurcan și Dumitru Visternicean. Mandatul acestora este de 4 ani și expiră în toamna acestui an.

Printre candidați mai sînt judecătorii: Vera Toma (Judecătoria Glodeni), Grigore Șişcanu (Judecătoria Nisporeni), Ion Druță (Judecătoria Botanică), Tatiana Răducanu (Curtea Supremă de Justiție), Liliana Catan (Curtea de Apel Chișinău), Gheorghe Balan (Judecătoria Botanică), Viorica Puica (Judecătoria Botanică), Maria Ghervas (Judecătoria Botanică) și Anatolie Minciună (Curtea de Apel Chișinău). Aceștia au prezentat un scurt program al viziunii de activitate în Consiliu.

Judecătorii își mai pot înainta candidaturile pentru funcția de membru supleant al CSM, dar și de membru al Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

Potrivit legislației, CSM este format din 12 membri, dintre care trei din oficiu. Actualmente, în componența acestuia activează doar 10 persoane. De asemenea, sînt vacante 2 funcții de membru supleant.

Amintim că trei membri ai CSM se aleg de către Parlament din rîndul profesorilor de drept titular. Șase membri ai CSM sînt aleși din rîndul judecătorilor, inclusiv membrii supleanți, care sînt aleși prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, aceștia reprezentînd toate nivelurile instanțelor judecătorești.

În regiunea transnistreană a luat start decada „Atenție, copii!”

În regiunea transnistreană a fost lansată decada securității rutiere cu genericul „Atenție, copii!”. Timp de zece zile, șoferii sînt obligați să circule cu faza de întîmpinare conectată.

Potrivit unui comunicat, colaboratorii inspectoratului auto din regiunea separatistă organizează în instituțiile de învățămînt lecții privind regulile de circulație, cu diverse măsuri aplicative de documentare.

De asemenea, pînă pe 10 septembrie în preajma școlilor din stînga Nistrului vor fi create posturi speciale consolidate ale organelor de menținere a ordinii la trafic.

„În perioada vacanței, copiii au circulat mai puțin și au uitat regulile de circulație, de aceea pe lîngă școli au fost instalate semne rutiere speciale, iar pe străzi a fost efectuat marcajul necesar”, se arată în comunicat.

Conform autorităților de la Tiraspol, de la începutul anului curent, în accidente rutiere produse în regiune au suferit 16 copii, iar unul a decedat.

Numărul salariaților accidentați la locul de muncă este în continuă creștere

În prima jumătate a anului curent, Republica Moldova înregistrează o creștere a numărului de accidente produse la locul de muncă. Potrivit Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, aproape 50 de salariați au avut de suferit din cauza nerespectării securității muncii și neatenției.

Șeful-adjunct al Inspectoratului Muncii din cadrul CNSM Elena Carchilan a menționat că cele mai multe accidente la locul de muncă se produc în domeniile agriculturii și construcțiilor. „La Regia Spații Verzi, un tractorist repara unitatea de transport. La un moment dat, acesta a nimerit sub o rotație și a decedat. După cercetare, s-a dovedit că este atît vina salariatului că nu a dat dovadă de mai multă atenție, cît și a angajatorului care nu a asigurat întru totul securitatea acestuia”, a precizat Elena Carchilan.

Sindicalista a subliniat că accidentele la locul de muncă se produc, în principiu, din cauză că angajatorii comit încălcări ale normelor legale referitoare la cuantumul retribuirii muncii, nu efectuează examenul medical la angajare, nu realizează evaluarea periodică a locurilor de muncă din punct de vedere al securității și altele.

„Statistica arată că în prima jumătate a anului curent au fost înregistrate 37 de accidente grave la locul de muncă, soldate cu accidentarea a 45 de salariați, dintre care 14 cazuri mortale. În aceeași perioadă a anului trecut, au fost înregistrate doar 10 accidente mortale”, a specificat Elena Carchilan.

Datele oficiale demonstrează că anual în Republica Moldova se produc cîteva sute de accidente de muncă, fiind, în cea mai mare parte, tănuite de către angajatori.

Galina Bostan: Procurorul general va reuși să racoleze adepți pentru reformarea instituției

„Consider că procurorul general Corneliu Gurin va reuși să racoleze tot mai mulți adepți din interiorul Procuraturii Generale, pentru reformarea instituției, astfel încît aceasta să devină una credibilă în fața societății”, consideră directorul Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției Galina Bostan.

Solicitată să dea o apreciere activității procurorului general în primele luni de la numirea sa în funcție, Galina Bostan a menționat că cel mai important aspect în această perioadă este că, Corneliu Gurin s-a axat anume pe reformarea instituției.

„Rolul procuraturii în organele de drept nu a fost revizuit de mult timp, prin urmare, este necesară o schimbare în acest sens. Totodată, trebuie să recunoaștem că procurorul general a primit o moștenire grea. Admit că este destul de dificil să faci față situației, pentru că există deja un colectiv care se conduce de anumite cutume și care se opune reformei. Dar pe de altă parte, sînt sigură că noul procuror general va reuși să racoleze adepți pentru reformarea institu-

ției”, a spus Galina Bostan.

În opinia expertului, un aspect pozitiv este că procurorul general a vorbit de la bun început despre problemele din cadrul procuraturii.

„Atunci cînd se recunoaște existența problemelor, putem admite că se vor identifica și soluții pentru rezolvarea lor”, a menționat Galina Bostan.

Directorul centrului mai consideră că, spre deosebire de alți foști procurori generali, un atu al actualului șef al instituției este faptul că acesta nu încearcă să fugă de presă și este deschis pentru a discuta problemele și soluțiile din cadrul Procuraturii Republicii Moldova.

Întrebată dacă procurorul general a reușit să obțină anumite succese la capitolul neimplicării factorului politic în activitatea procuraturii, Galina Bostan a menționat că la acest capitol este prea devreme să tragem concluzii. „Din cîte se pare, însă, se depun eforturi în acest sens”, a precizat expertul.

În ceea ce privește obținerea succeselor la capitolul examinării cazuri-

lor de rezonanță, directorul centrului a menționat că acest lucru depinde de corpul de procurori, dar nu de procurorul general.

„Odată cu numirea în funcție, Corneliu Gurin a declarat că în activitatea sa se va axa pe politici și pe reforme, dar nu pe dosare. Acesta este un lucru pozitiv care va duce la creșterea independenței procurorilor, pentru că procurorii se vor conduce de lege, dar nu de indicațiile procurorului general. Prin urmare, investigarea cazurilor de rezonanță ține de calitatea profesională a procurorilor”, a spus expertul.

Expert în drept constituțional, Corneliu Gurin a fost numit de Parlament în funcția de procuror general al Republicii Moldova pe data de 18 aprilie. Pentru candidatura lui s-a anunțat că și-au dat votul de încredere 51 de deputați. Ulterior, acesta a fost revocat din funcție pe motiv că nu a întrunit numărul necesar de voturi. Pe data de 20 mai, Curtea Constituțională a declarat neconstituțională revocarea din funcție a lui Corneliu Gurin.

Taxa de tranzit a fost majorată în România pînă la 1000 de euro

Veste proastă pentru transportatorii care tranzitează România. Guvernul de la București a majorat de cinci ori taxa de autorizare a accesului la drumuri de interes național. Vehiculele înmatriculate în Moldova însă sînt scutite de asemenea taxe conform unui acord bilateral.

Începînd cu 14 septembrie, taxa pentru automobilele înmatriculate în alte state decît România și care tranzitează această țară, va fi de 1000 de euro pentru o cursă, față de 200 de euro cum e acum. Tariful se aplică în punctele de trecere a frontierei, la intrare sau ieșire, pentru transportul marfă sau persoane, care sînt supuse autorizării. Noua prevedere legală nu se referă și la noi.

Iulian Postică, director, Agenția Națională Transport Auto: „Informația apărută în presa românească și cea moldovenească vizează transportatorii sau transportul autorizat între România sau țările terțe. Între R. Moldova și România există un regim liberalizat de transport al mărfii, prin urmare, această taxă nu se aplică transportatorilor din Basarabia. Deși taxa nu se majorează și în Republica Moldova, în bugetul de stat ar putea ajunge mai puțini bani și asta pentru că în urma acestei modificări există riscul ca, călătorii străini care traversau Republica Moldova și România pentru a ajunge în alt stat să-și schimbe itinerarul”.

Iulian Postică: „Noi nu putem sa spunem care va fi impactul sau amploarea acestei decizii a autorităților românești, urmează să fie deja evaluată pe parcurs în momentul în care vom vedea care va fi fluxul de camioane între Republica Moldova și România. Cert este că transportatorii noștri nu vor avea de pătimit ca urmare a majorării acestei taxe. Menționăm că în Moldova taxa de drum în medie ajunge la 800 de lei.

Curtea Constituțională „asaltată” de Mihai Poalelungi

Curtea Constituțională e „asaltată” de Mihai Poalelungi, președintele Curții Supreme de Justiție, care a depus trei sesizări ce vor fi examinate în prima parte a lunii septembrie.

Astfel, la 5 septembrie 2013, a fost examinată sesizarea Curții Supreme de Justiție privind constituționalitatea modificărilor Legii nr. 153, prin care urmărirea penală împotriva judecătorilor poate fi pornită de către procurorul general, în unele cazuri fără acordul CSM. De asemenea, se prevede că în caz de infracțiune flagrantă, judecătorii pot fi reținuți.

La 6 septembrie membrii CC, examinează o altă sesizare semnată de Mihai Poalelungi. De această dată CSM, la solicitarea Judecătoriei Botanice, cere ridicarea excepției de neconstituționalitate a pct.18)

din Regulamentul privind achiziționarea medicamentelor și altor produse de uz medical pentru necesitățile sistemului medical, aprobat de Guvern în 2009.

A treia sesizare, ce va fi examinată la 10 septembrie, vizează Legea privind salarizarea funcționarilor publici, din martie 2012. La modul practic, CSM se referă la faptul că au fost instituite 23 de grade de salarizare pentru funcționarii publici. În cazul secretariatelor Parlamentului și Președinției, gradele de salarizare sînt mai mari decît cele prevăzute pentru funcțiile din cadrul secretariatelor CSM și Curții Supreme de Justiție. La fel, au fost prevăzute grade de salarizare mai mari pentru funcțiile din aparatele centrale ale ministerelor decît cele ale secretariatelor Curții de Apel etc.

Fiecare producător va fi obligat să indice pe ambalaj cîte cereale sau legume a folosit în alimentația vietăților care ajung în vitrinele magazinelor

Veți afla de pe etichetă cu ce a fost hrănită pasărea și cum a fost crescută, înainte de a o pune la zeamă. Asta însă după ce va intra în vigoare un regulament cu privire la comercializarea cărnii de pasăre, aprobat recent de Guvern. Potrivit proiectului, fiecare producător va fi obligat să indice pe ambalaj cîte cereale sau legume a folosit în alimentația orătâniilor care ajung în vitrinele magazinelor. Normele sînt o condiție a Uniunii Europene pentru liberalizarea comerțului cu Republica Moldova.

Vasile Nicolaescu crește prepelițe de trei ani. Primii pui i-a pus pe picioare în gospodăria părinților. Tot în curtea părinților și-a dezvoltat întreaga crescătorie. Acum în ferma lui sînt cîteva mii de prepelițe. Pe aceeași etichetă va

fi indicat dacă păsările au fost crescute în spații închise sau în aer liber. De asemenea, producătorii vor fi obligați să facă publică și rația lor zilnică.

Noile reguli fac parte dintr-o serie de norme aprobate de Guvern pentru armonizarea legislației cu cea europeană. Totuși, autoritățile recunosc că drumul comercial spre Europa este destul de lung, avînd în vedere că producătorii au pierdut deja teren și pe piața locală.

Chiar și cu posibilități mici, ambițiile producătorilor rămîn a fi mari. Pînă vor ajunge să concureze cu producătorii europeni, fermierii locali au grijă să-și crească orătâniile în cele mai bune condiții.

La o fermă din satul Bucovăț, Strășeni cresc cîteva sute de porci. Adminis-

tratorii susțin că animalele sînt hrănite doar cu cereale de calitate, de la moara de pe teritoriul fermei.

Inspectorii de la siguranța alimentelor țin sub control și calitatea apei pe care o beau godacii. Pînă ajung animalele și păsările să fie numai bune pentru zeamă sau friptură, producătorii au grijă nu doar să le hrănească bine, dar și să le asigure o igienă pe măsură.

Autoritățile speră să parafeze Acordul de Asociere și pe cel de Liber Schimb cu UE, care presupune liberalizarea graduală a comerțului cu bunuri și servicii, reducerea taxelor vamale și a barierelor tehnice. Statisticile arată că aproape jumătate din mărfurile exportate de Republica Moldova ajung pe piața Uniunii Europene.

Eforturi continue întru combaterea traficului de persoane

Procurorul general Corneliu Gurin a prezidat ședința Consiliului coordonator al organelor de drept cu atribuții în domeniul combaterii traficului de ființe umane, constituit din reprezentanți ai Procuraturii Generale, Ministerului Justiției, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Vamal, Centrului pentru combaterea traficului de ființe umane și Departamentului Poliției de Frontieră al MAI.

În cadrul ședinței Consiliului coordonator a fost evaluată activitatea de combatere a traficului de ființe umane desfășurată de organele de drept în perioada primului semestru al anului 2013, cu elucidarea dificultăților în activitate și stabilirea obiectivelor pentru perioada următoare.

Un subiect aparte al discuțiilor a fost examinarea recomandărilor pentru Republica Moldova incluse în Raportul Departamentului de Stat al SUA cu privire la activitatea de prevenire și combatere a traficului de ființe umane în anul 2012.

Deși activitatea organelor de drept în domeniul combaterii traficului de persoane a fost apreciată ca fiind satisfăcătoare, prin decizia adoptată de Consiliul coordonator s-a recomandat intensificarea în continuare a activității de depistare și investigare a cazurilor de trafic de ființe umane, atenție deosebită urmînd a fi acordată cazurilor de trafic în scop de exploatare prin muncă forțată. Deopotrivă cu activitatea de combatere a traficului de ființe umane, a fost evocată necesitatea intensificării eforturilor organelor de drept în domeniul combaterii cazurilor de corupere sau amenințare a martorilor și victimelor în cadrul procesului penal.

Printre prioritățile de acțiune pentru organele de drept a fost determinată combaterea cazurilor de trafic de ființe umane cu implicarea persoanelor oficiale, precum și promovarea propunerilor de perfecționare a legislației procesuale și penale.

Pentru eradicarea fenomenului traficului de ființe umane au o deo-

sebită importanță pedepsele aplicate față de traficanți de către instanțele judiciare și în acest context, se impune individualizarea pedepselor pentru fiecare făptuitor și aplicarea sancțiunilor adecvate faptelor comise, demotivînd alte persoane să comită asemenea infracțiuni. Evaluarea eforturilor în domeniu per-

mite anumite constatări pozitive, care necesită menținere – în decursul primelor 6 luni ale anului 2013, comparativ cu perioada analogică a anilor precedenți, instanțele de judecată nu au aplicat pedepse condiționate față de persoanele condamnate pentru comiterea infracțiunilor de trafic de ființe umane și trafic de copii.

Consiliul coordonator al organelor de drept cu atribuții în domeniul combaterii traficului de ființe umane se va întruni periodic și după necesitate, urmărind implementarea în termen și cu maximă eficiență a măsurilor stabilite pentru realizarea propriilor recomandări, precum și a recomandărilor instituțiilor naționale și internaționale competente în domeniu.

Serviciul de presă al Procuraturii Republicii Moldova

Combaterea pornografiei infantile

Procuratura Generală în comun cu Centrul pentru combaterea crimelor informatice a Inspectoratului Național de Investigații au documentat, în perioada lunilor mai - august a anului curent, activitatea mai multor utilizatori ai rețelei Internet, care dețin și distribuie imagini și înregistrări video pe care sînt reprezentați copii implicați în activități

Printre suspecți a fost identificat un slujitor de cult, un producător de reviste lunare, un student și doi directori de întreprinderi, cît și un angajat al administrației unui centru comercial din Capitală.

Unul dintre suspecți a fost surprins chiar în momentul în care realiza schimbul de imagini și înregistrări video cu conținut

discuri, 43 „flash”-discuri și peste 1000 de discuri optice cu conținut de pornografie infantilă.

Astfel, a fost documentată și stopată distribuirea a peste 4500 de imagini și 13 600 fișiere video pe care sînt reprezentați copii implicați în activități sexuale reale precum și abuzatorii acestora.

Din toate fișierele ridicate, la moment, doar într-un singur caz au fost depistate imagini a unui copil din Republica Moldova. Acest caz a fost descoperit de către poliție în anul 2011, abuzatorul fiind condamnat de prima instanță la 20 de ani de închisoare.

Reieșind din rezultatele studiilor privind riscurile și factorii ce determină apariția comportamentului orientat spre comiterea abuzurilor sexuale față de copii, a fost stabilit că doi din-

sexuale reale.

În urma acțiunilor întreprinse, au fost stabilite locurile amplasării a 11 sisteme informatice, care au fost conectate la rețeaua globală Internet. Prin utilizarea sistemelor informatice stabilite, au fost accesate serviciile Internet unde s-a realizat schimbul de imagini și înregistrări video ce prezintă pornografie infantilă cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani, abuzată sexual de persoane majore de sex masculin, precum și minori implicați în raporturi sexuale reale, fotografiați și filmați de persoane adulte.

Ca urmare, au fost desfășurate 12 percheziții în locurile de amplasare a sistemelor informatice și anume la domiciliile și locurile de muncă ale suspecților. Aceștia au vârsta cuprinsă între 27 și 51 de ani și sînt locuitori ai municipiului Chișinău.

de pornografie infantilă de la tehnica de calcul utilizată la serviciu.

Ulterior, la domiciliul acestuia au fost depistate și ridicate încă un computer, laptop și o tabletă, prin intermediul lor fiind realizate schimbul de fișiere cu conținut ilegal.

Tot în cadrul percheziției efectuate, la domiciliul unuia dintre suspecți, ofițerii INI au fost surprinși să descopere părțile componente ale tehnicii de calcul, fiind ascunse și montate sub chiuveța de la bucătărie.

În total, în urma celor 12 percheziții au fost ridicate computere, laptopuri, discuri optice, discuri „flash”, hard-discuri portative, precum și dispozitive de rețea, utilizate pentru păstrarea și distribuirea pornografiei infantile, fiind ridicate în total 21 computere, 7 laptopuri, o tabletă, 36 hard-

discuri, 43 „flash”-discuri și peste 1000 de discuri optice cu conținut de pornografie infantilă. Astfel, a fost documentată și stopată distribuirea a peste 4500 de imagini și 13 600 fișiere video pe care sînt reprezentați copii implicați în activități sexuale reale precum și abuzatorii acestora.

Din toate fișierele ridicate, la moment, doar într-un singur caz au fost depistate imagini a unui copil din Republica Moldova. Acest caz a fost descoperit de către poliție în anul 2011, abuzatorul fiind condamnat de prima instanță la 20 de ani de închisoare.

Reieșind din rezultatele studiilor privind riscurile și factorii ce determină apariția comportamentului orientat spre comiterea abuzurilor sexuale față de copii, a fost stabilit că doi din-

Început de an școlar: Acțiunile MAI întru asigurarea securității copiilor

Început de septembrie, început de an de studii – un motiv în plus de a spori mecanismele care garantează siguranța cetățenilor, cu atât mai mult, cu cît o bună parte dintre ei sînt copii care merg pentru prima dată la școală.

Chiar din prima zi de studii, 1499 de angajați ai Inspectoratului General al Poliției au asigurat securitatea copiilor, parcare regulată a transportului în zonele adiacente instituțiilor de învățămînt și neadmiterea amplasării unităților comerciale, care au în vânzare băuturi spirtoase și articole din tutungerie, în imediata apropiere de aceste edificii, potrivit Ministerului Afacerilor Interne.

Tot în prima zi de școală, polițiștii au desfășurat lecții pentru elevii claselor întîii, în cadrul cărora, copiii au fost informați despre securitatea personală și regulile circulației rutiere pe care trebuie să le cunoască.

La fel, în perioada 2-12 septembrie 2013, Inspectoratul General al Poliției, în colaborare cu Ministerul Educației, vor asigura continuitatea Campaniei „Un copil informat un copil protejat” și desfășurarea operațiunii „Pietonul”.

Aceste acțiuni au drept scop de a impune atît pietonii cît și conducătorii mijloacelor de transport să respecte regulile de traversare a trecerilor pietonale, ceea ce va contribui și la prevenirea comiterii

accidentelor rutiere în sectoarele date.

De menționat e și faptul că, la început de an școlar, elevii Gimnaziului de tip internat din localitatea Hirbovăt, raionul Călărași, aflat sub patronajul MAI au fost vizitați de Serghei Diaconu, viceministru al MAI.

Serghei Diaconu a dat asigurări că și în continuare instituția, care patronează această școală internat din 2009, va identifica toate posibi-

litățile de soluționare a problemelor acestor copii. Oficialul a exprimat recunoștință întregului corp didactic pentru asistența acordată zilnic copiilor, iar elevilor le-a urat succese și relizări mai mari pe parcursul anului nou de studii.

Totodată, MAI vine cu un apel către părinți: să se conformeze cerințelor înaintate de poliție, să însoțească în drumul spre școală copiii care abia au început să studieze, să nu permită micuților să poarte obiecte prețioase la vedere cum ar fi cele din aur sau telefoane mobile, să le explice regulile de bază de circulație și de comportament în apropierea străzilor pe care circulă etc.

L.D.

Deținuții educați în spirit patriotic

Spiritul patriotic este cultivat și în instituțiile penitenciare. Astfel, sărbătorile naționale „Ziua Independenței” și „Limba Noastră” au fost marcate în toate penitenciarele din țară, se menționează într-un comunicat al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Cu acest prilej, persoanele private de libertate au fost implicate în diverse activități culturale-artistice, acestea fiind organizate, cum am spus, în scopul cultivării spiritului de patriotism, dar și a valorilor naționale, a dragostei față de neam și graiul matern.

În cadrul manifestațiilor, deținuții au avut posibilitatea să-și demonstreze capacitățile artistice, în acest sens, cu suportul misiunii „NORLAM” fiind organizate diverse expoziții, ce au

inclus lucrări de artă cu tematică patriotică confecționate manual.

Merită a fi remarcată și varietatea acțiunilor ce au avut loc, de

la cîntece patriotice, dansuri populare, pînă la recitaluri de poezie și prezentarea a mai multe scene. Totodată, persoanele aflate în

custodia instituțiilor de detenție au avut posibilitatea să-și revadă rudele și prietenii apropiați veniți în vizită.

În unele penitenciare, angajații Serviciilor activitate educativă, psihologică și asistență socială au ținut ore patriotico-informative, în cadrul cărora, deținuții au aflat date din istoria Moldovei, istoricul apariției sărbătorilor „Ziua Independenței” și „Limba Noastră”, despre „stat”, „limbă” și „grai matern”, identificînd schimbările majore produse în Republica Moldova de la proclamarea independenței pînă în prezent.

Astfel de evenimente se desfășoară în fiecare an, acestea avînd un rezultat benefic în ceea ce privește educația patriotică a deținuților, se mai menționează în comunicat.

C.D.

Două luni de la lansarea portabilității: Circa 12 mii de persoane au schimbat operatorul de telefonie

În primele două luni de funcționare a serviciului de portabilitate, au fost portate 11 520 de numere de telefonie mobilă și 230 - fixă, arată datele Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI).

În total, au fost înregistrate peste 13 mii de cereri de portare. La moment, sînt examinate în jur de 1,5 mii dintre acestea.

Directorul ANRCETI Grigore Varanița a menționat că bilanțul este satisfăcător.

„Așa cum anticipam, cele mai multe portări au fost efectuate în sectorul de telefonie mobilă. Numărul de cereri înregistrate, ca și numărul de portări efectuate corespunde estimărilor ANRCETI”, a precizat Gr.Varanița.

Directorul a subliniat că în acest interval de timp, portabilitatea numerelor și-a atins unul din scopuri – intensificarea concurenței între prestatorii serviciilor de telefonie.

Cei trei furnizori de telefonie mobilă au lansat, odată cu demararea portabilității numerelor, oferte cu minute nelimitate pentru apeluri către orice rețea mobilă sau fixă pe parcursul unui an.

Precizăm că portabilitatea numerelor este un serviciu destinat utilizatorilor finali de telefonie, care le permite acestora să-și păstreze numărul de telefon atunci cînd schimbă furnizorul. Începînd cu 1 iulie 2013, orice utilizator de telefonie mobilă și, respectiv, de telefonie fixă poate beneficia de serviciul de portabilitate a numerelor în maximum 5 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri la furnizorul pe care l-a ales.

În octombrie curent, ANRCETI va face public un raport privind evaluarea impactului implementării portabilității numerelor în Moldova.

C.D.

Accent pe umanitate

Își ispășesc pedeapsa în penitenciare, fiind lipsite de cel mai drag lucru – copiii, familia. Este vorba despre femeile private de libertate, care plătesc pentru anumite ilegalități. Parcă nimic nu le-ar bucura mai mult decît o întîlnire cu copiii proprii.

Punînd accentul pe umanitate, Departamentul Instituțiilor Penitenciare organizează adesea întîlniri ale mamelor aflate în detenție cu copiii acestora.

Potrivit instituției vizate, recent, copiii a două deținute de la Penitenciarul nr. 13 din Capitală s-au bucurat de întrevvedere cu cele care le-au dat viață, umplîndu-se de energie pozitivă de la o zi plină de evenimente frumoase, petrecută împreună. La rîndul lor, mamele și-au așteptat cu emoții copiii, atmosfera tensionată de așteptare a acestei zile fiind destinsă de la-

crimi și îmbrățișarea celor mai dragi ființe din viața lor.

În cadrul întîlnirii, deținutele au petrecut o zi întreagă alături de copii, vizitînd diverse locuri de agrement din Capitală. Momentul culminant al programului evenimentului l-a constituit vizita la

un restaurant italian din Chișinău, unde principalele eroine ale zilei, mamele deținute și fiecele lor, au servit un prînz delicios, oferit de către partenerul de încredere al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Fundația „Regina Pacis”.

Prezent la eveniment, președintele fundației Cesare Lodeserto a subliniat importanța organizării unor asemenea acțiuni, menționînd despre faptul că, fundația pe care o reprezintă va sprijini inițiative de acest gen și pe viitor.

Cel mai dureros moment a fost despărțirea, un final, dealtfel inevitabil...

Specialiștii susțin că astfel de acțiuni sînt benefice, pentru că mențin și încurajează legăturile cu familia, ținîndu-se cont de faptul că, femeile care își ispășesc pedeapsa în penitenciare depășesc cu greu frustrările legate de imposibilitatea de a se implica activ în viața și educația propriilor copii.

Menționăm că, evenimentul a fost organizat la inițiativa conducerii Departamentului Instituțiilor Penitenciare, cu suportul angajaților Penitenciarului nr.13 din Capitală și sprijinul Fundației „Regina Pacis”, avînd drept scop încurajarea deținuților pentru un mod de viață fără abateri de la lege, motivarea acestora pentru o inserție post-condamnatorie pozitivă, dar și susținerea copiilor în preajma unui nou an de studii.

C.D.

Un mini-pavilion cu produse agricole moldovenești va fi deschis în piața agricolă centrală din Tallinn

Un mini-pavilion al producătorilor din R. Moldova urmează a fi deschis în incinta pieței centrale din Tallinn. Despre aceasta a anunțat ambasadorul Republicii Moldova în Estonia Victor Guzun,

de către estoniieni. Ei le-au memorizat ca fiind drept foarte gustoase, apetisante, ecologic pure și relativ accesibile ca preț. Din nefericire, produsele noastre nu se găsesc atît de des în piețele estoniene, precum ne-am dori. Am decis să încercăm deschiderea unui mini-pavilion al producătorilor din R. Moldova în incinta pieței centrale din Tallinn, cu condiția existenței interesului din partea producătorilor din R. Moldova. Ne dorim să organizăm acest lucru cît mai rapid posibil, evitînd orice barieră”, a scris ambasadorul.

Victor Guzun îndeamnă producătorii din Moldova să își promoveze produsele. Persoanele interesate pot expedia un mesaj pe adresa ambasadei (tallinn@mfa.md), pentru a primi informațiile despre această inițiativă și datele de contact ale directorului pieței agricole din Tallinn.

pe blogul său. Diplomatul susține că această decizie a fost luată, după ce a avut o întrevedere cu directorul pieței centrale Rein Leemet.

„Produsele agricole moldovenești au fost întotdeauna foarte apreciate

Discuții privind drepturile și responsabilitățile persoanelor bolnave de tuberculoză

Într-un stat democratic, cu vădite aspirații de integrare europeană, respectarea drepturilor omului, indiferent de statutul său, devine imperios necesară.

Astfel, fiind o categorie de oameni mai vulnerabilă din cauza afecțiunii de sănătate pe care o au, persoanele bolnave de tuberculoză au nevoie de protecție. Aceasta în situația în care acești oameni nu sînt înțeleși de către membrii societății, și de multe ori, ei sînt respinși. Prin urmare, este nevoie ca atît persoanele afectate de TBC, cît și întreaga societate să fie informată despre riscurile și profilaxia bolii respective, drepturile, responsabilitățile lor etc.

În această arie de preocupări se înscrie și seminarul cu genericul „TBC și fortificarea capacităților comunităților afectate de TBC”, organizat de reprezentanța Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova de la Bălți, în comun cu Asociația Națională a Bolnavilor de Tuberculoză „SMIT” și Centrul comunitar pentru susținerea bolnavilor de tuberculoză din orașul Ungheni.

Potrivit unui comunicat al CpDOM, instruirea a fost organizată în scopul sensibilizării opiniei publice privind gravitatea problemei în cauză, informării persoanelor din grupul de risc despre această boală, posibilitățile de profilaxie, combatere și tratament ale tuber-

culozei, precum și promovării drepturilor persoanelor afectate de TBC.

În cadrul întrunirii, șeful reprezentanței Bălți a CpDOM Oleg Reaboi a vorbit nu doar despre drepturile și responsabilitățile bolnavilor de TBC, ci și despre rolul avocaților parlamentari în ocrotirea acestor drepturi și libertăți ale persoanelor în cauză.

La rîndul său, Oxana Rușineanu, coordonatorul Asociației Naționale a Bolnavilor de Tuberculoză din Republica Moldova „SMIT”, a menționat principalele probleme cu care se confruntă persoanele infectate cu TBC și s-a referit la particularitățile soluționării unor diverse litigii, în care sînt implicați oameni din această categorie.

Totodată, asistentul Asociației Obștești „SMIT” Georgeta Ursu a evidențiat modalitățile de aplanare a unor eventuale conflicte ce pot apărea între beneficiari și medicii curanți în cadrul tratamentului persoanelor infestate cu TBC.

De asemenea, discursuri întru susținerea promovării și respectării drepturilor persoanelor cu TBC au prezentat și angajații Centrului comunitar pentru susținerea bolnavilor de tuberculoză din orașul Ungheni, precum și lucrători ai IMSP SR Ungheni.

L.D.

În vizor – siguranța cetățeanului

Și iarăși în vizor – siguranța cetățeanului. Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, în comun cu autoritățile publice locale au inaugurat cel de-al doisprezecelea post de salvatori și pompieri din zonele rurale, de această dată în satul Borceag, raionul Cahul.

Așadar, atât localnicii, cât și cei din împrejurimi vor avea parte de mai multă siguranță, deoarece satele din apropiere, precum Frumușica și Chioșelia Mare vor putea beneficia de serviciile salvatorilor. Apropape 5000 de oameni vor avea parte de securitate în situații de risc, se arată într-un comunicat al MAI.

La evenimentul de inaugurare a participat ministrul Afacerilor Interne Dorin Recean și reprezentanți ai administrației publice centrale și locale din Republica Moldova. În preajma sărbătorilor naționale, după deschiderea postului, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Mi-

nisterului Afacerilor Interne, a organizat un concert cu participarea a mai multor interpreți de muzică

care are menirea de a crea astfel de stații, acolo unde distanța dintre detașamentele profesionale și lo-

populară, pentru locuitorii satului Borceag.

Precizăm că, postul de salvatori și pompieri a fost deschis în baza Programului de consolidare a serviciului în localitățile rurale,

calitățile rurale este îndepărtată. În vederea reacționării cât mai prompte în situații de criză, vor fi deschise mai multe posturi de salvatori în localitățile rurale din țară.

L.D.

Societatea civilă din Moldova a discutat rezultatele posibile ale Summitului de la Vilnius

În contextul sărbătoririi recente a Independenței Republicii Moldova, a fost organizată o dezbatere publică unde au fost discutate posibilele scenarii pozitive și negative ale Summitului de la Vilnius, ce se conțin în studiul elaborat de 4 think-tankuri din statele grupului Visegrad. La eveniment au participat coordonatorii proiectului Convenția Națională pentru Integrare Europeană în colaborare cu autorii slovaci ai studiului „V 4, Republica Moldova și Parteneriatul Estic: Înainte de Summitul Vilnius” Rebecca Murray și Samuel Arbe ș.a.

Reprezentanții Asociației pentru Politică Externă din Slovacia s-au referit la rezultatele care pot fi considerate acceptabile la Vilnius. Scenariul optim ar viza semnarea Acordului de Asociere cu Ucraina și semnarea acordului cu una sau două alte state din Parteneriatul Estic (probabil, Moldova și, poate, Georgia). Un scenariu ceva mai puțin dezirabil ar include semnarea Acordului cu câteva state ale Parteneriatului Estic, dar ratarea semnării lui cu Ucraina, se arată într-un comunicat al Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”.

Celelalte două scenarii sînt considerate a fi cazuri de insucces ale Parteneriatului Estic. Prima eventualitate implică o anumită reconfigurare a acestuia spre o cooperare

Moldova. Ea a specificat că, „negocierile au fost încheiate în luna martie, iar după Vilnius, este foarte important să semnăm acordul și să obținem liberalizarea regimului de vize”.

La rîndul său, expertul IDIS „Viitorul” Corneliu Ciurea a remarcat că discutarea scenariilor negative face parte din munca analitică obligatorie a experților care nu doresc să fie orbiți de abordări sută la sută ideologice. În opinia moderatorului acestui eveniment, studiul dat are meritul de a sesiza și riscurile care ar putea deriva din incapacitatea Uniunii Europene de a-și promova proiectul destinat politicii de vecinătate. Un eșec la Vilnius va însemna probleme mari pentru țările Parteneriatului Estic, dar în același timp, va consfinți și un fel de neputință a Europei însăși.

La aceste discuții nu au lipsit nici membrii APL. Astfel, Ion Beshchieru, reprezentant al Congresului Autorităților Locale din Moldova a sugerat ca acestea ar trebui să fie implicate în negocieri și consultări. Pe aceeași idee a mers și Tudor Golub, șeful OT a Cancelariei de Stat din raionul Orhei. El a mai declarat că „omul de rînd este preocupat de ceea ce îl afectează în fiecare zi, precum transparența în procesul decizional, implicarea cetățenilor în luarea deciziilor și mai puțin de reforma în justiție, de exemplu, deși și ea este importantă”.

strict sectorială în condițiile în care nici o țară nu semnează nimic la Vilnius. Uniunea Europeană continuă să exercite o presiune „normativă” asupra statelor din Europa de Est prin cooperări punctuale, dar includerea lor în Acordul de Asociere se amîna pentru o perioadă nedefinită. Cel mai prost scenariu ar implica revenirea la „politica reală”, prin care Uniunea Europeană ar recunoaște că nu poate promova reforme în statele Parteneriatului Estic, ele fiind lăsate în afara oricăror presiuni normative, dezvoltîndu-se, mai curînd, după canoane orientale.

În acest sens, Daniela Morari, șefa Direcției Cooperare Politică cu UE în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și al Integrării Europene, prezintă și ea la întrunirea în cauză, a vorbit cu optimism despre valabilitatea scenariilor pozitive, arătînd reticență față de posibilitatea producerii scenariilor negative. În opinia reprezentantei ministerului vizat, ultima variantă n-ar fi un scenariu real, ci un rezultat evident care s-ar produce de la sine, în cazul în care eșuează scenariul nr 1. În același timp, scenariul trei nu ar fi unul distinct de celelalte, deoarece cooperarea sectorială deja este în curs de desfășurare. La fel, Daniela Morari a concretizat obiectivele Republicii

Destul de arzător în ultima perioadă, în cadrul acestei întruniri nu a putut să nu fie abordat subiectul ce ține Transnistria. Prezent la eveniment, Dmitri Gavrilov, director al organizației neguvernamentale „Common Home” din Transnistria, a menționat că în regiunea din partea stîngă a Nistrului se vorbește doar la nivel politic despre Summitul de la Vilnius, iar societatea civilă nu participă la aceste discuții.

Precizăm că Proiectul „Convenția Națională pentru Integrarea Europeană” este implementat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”, Asociația pentru Politică Externă și Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, cu susținerea financiară a Fundației Visegrad și Slovak Aid. Scopul inițiativei este de a stimula dezbateri ample și de a formula recomandări pentru structurile guvernamentale, cu participarea societății civile, în vederea adoptării și implementării acquis-ului comunitar în Republica Moldova.

C.D.

La început de an școlar Valentina Buliga promite salarii majorate profesorilor

Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei Valentina Buliga a felicitat profesorii, părinții și elevii cu ocazia începutului noului an de studii. Ministrul a participat la careul solemn de inaugurare a noului an școlar la Liceul din comuna Grătiești, municipiul Chișinău.

Valentina Buliga a amintit despre importanța educației pentru țara noastră care și-a declarat cursul european al politicilor și care are nevoie de tineri bine instruiți ce vor face față noilor provocări ale timpului, se vor încadra activ în actul de guvernare, vor crește activi și reponsabili civic.

V. Buliga a vorbit și despre implementarea cu suc-

ces a reformelor, inclusiv cele efectuate în domeniul educației pentru un învățămînt de performanță.

Ea a menționat că Guvernul depune eforturi ca să asigure condiții bune de activitate în școlile din țară. „Se lucrează și în domeniul politicilor de salarizare a cadrelor didactice, astfel încît în viitorul apropiat să putem asigura pedagogilor salarii majorate”, a mai accentuat ministrul.

Valentina Buliga a fost felicitată de copii și pedagogi cu ocazia zilei sale de naștere, marcată pe 2 septembrie. La rîndul său, ea a

oferit bibliotecii școlii, din numele propriu, un set din patru enciclopedii.

Profesorii moldoveni vor avea mai multe șanse pentru a aplica la proiecte europene

După parafarea Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, în cadrul Summitului de la Vilnius, profesorii din Moldova vor avea acces la rețeaua virtuală a Comisiei Europene eTwinning. Rețeaua este un proiect educațional, care face legătura între profesorii din 28 de state și permite accesul la fonduri europene.

Coordonatorul de program eTwinning în Moldova Mihai Calalb a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, că din martie anul curent, Republica Moldova este parte a programului eTwinning Plus. Programul este destinat profesorilor din Ucraina, Georgia, Armenia, Azerbaidjan și Moldova. În cadrul acestui program, profesorii din cele 5 state pot doar să se ralieze la proiectele inițiate deja de profesorii din Uniunea Europeană, dar nu și să inițieze proiecte. După Summitul de la Vilnius situația din sistemul educației se va schimba, pentru că profesorii moldoveni vor putea

beneficia de sprijin financiar pentru desfășurarea proiectelor, în sumă de circa 1,5 mii de euro, a mai spus coordonatorul eTwinning în Moldova.

În baza eTwinning, toate instituțiile de învățămînt preuniversitar de stat și private din Moldova vor putea aplica la proiectul Comenius, care oferă tinerilor și personalului didactic o varietate de oportunități de dezvoltare profesională și personală.

Prin intermediul programului eTwinning Plus, profesorii din Moldova sînt raliați la 14 proiecte europene și beneficiază de sprijin financiar din partea Uniunii Europene pentru a participa la simpozioane și traininguri internaționale. Totodată, sînt ajutați cu materiale auxiliare pentru orele de studiu. Programul este destinat tuturor profesorilor din cadrul învățămîntului preuniversitar. Dascălii pot să se ralieze la proiectele deja inițiate doar dacă cunosc o limbă străină și posedă abilități de lucru la calculator.

● La solicitarea cititorilor

Eliberarea buletinelor de identitate cetățenilor Republicii Moldova

Buletinul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova se eliberează cetățenilor cu domiciliul sau reședința pe teritoriul Republicii Moldova, pe un termen de valabilitate:

- 1) de la naștere pînă la 10 ani;
- 2) de la 10 pînă la 16 ani;
- 3) de la 16 pînă la 25 ani;
- 4) de la 25 pînă la 45 ani;
- 5) de la 45 de ani – pe viață.

Cazurile de eliberare a buletinului de identitate sînt:

- 1) la prima adresare;
- 2) preschimbarea pașaportului de tip sovietic (modelul anului 1974), buletinului de identitate provizoriu sau a actului de identitate provizoriu (formularul nr.9);
- 3) schimbarea, modificarea, rectificarea sau completarea datelor cu caracter personal;
- 4) constatarea inexactităților, erorilor, falsurilor în înscrisurile din documente;
- 5) schimbarea domiciliului;
- 6) în caz de schimbare a denumirii sau a rangului localităților, străzilor, de renumeroare a imobilelor sau de rearondare a acestora, de înființare a localităților, a străzilor; în caz de modificare, rectificare sau de completare a datelor adresei de domiciliu;
- 7) în caz de pierdere, furt sau deteriorare;
- 8) expirarea termenului de valabilitate;
- 9) dobîndirea sau redobîndirea cetățeniei Republicii Moldova;
- 10) în caz de repatriere;
- 11) la solicitarea titularului de a-l preschimba. Cazurile prevăzute la subpunctele 5) și 6) se aplică titularilor buletinelor de identitate de generația II. La producerea uneia din situațiile prevăzute la subpunctele 3)-10), titularul sau reprezentantul legal al acestuia este obligat să solicite autorității competente eliberarea buletinului de identitate nou.

Buletinul de identitate provizoriu se eliberează cetățenilor Republicii Moldova, în următoarele situații:

- 1) în cazul persoanei care a depus cerere pentru eliberarea buletinului de identitate și solicită un document provizoriu, pe perioada de confecționare a acestuia;
- 2) cînd persoana nu posedă toate documentele necesare pentru eliberarea buletinului de identitate;
- 3) în cazul persoanei social defavorizate, pentru a beneficia de asistență socială, medicală sau juridică;
- 4) cînd persoana nu posedă act de identitate sau acesta nu este valabil pentru efectuarea acțiunilor ce generează schimbarea sau retragerea buletinului de identitate;
- 5) în cazul persoanei reținute sau aflate în arest preventiv, stabilite fără acte de identitate, la solicitarea organelor competente;

6) în cazul persoanei care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației.

Pentru buletinul de identitate provizoriu, termenul de valabilitate se stabilește de autoritatea emitentă și nu poate depăși un an, iar în cazul persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, buletinul de identitate provizoriu se eliberează pe un termen de 10 ani. Cererea pentru eliberarea buletinului de identitate se depune de către solicitant, în țară, la subdiviziunile IS „CRIS „Registru”, iar în străinătate, la MDOC. În lipsa MDOC în statul de reședință al solicitantului, cererea respectivă poate fi depusă la orice MDOC. În cazul minorilor și

rilor și persoanelor plasate sub tutelă sau curatelă, în calitate de solicitant acționează reprezentantul legal al acestuia, cu condiția prezenței obligatorii a persoanei reprezentate. Pentru persoanele imobilizate, aflate la tratament forțat, arest preventiv sau în detenție, cererea poate fi depusă prin reprezentant. Pentru copiii rămași fără ocrotirea părintească sau aflați la întreținerea statului cererea se depune, corespunzător, de autoritatea tutelară sau de administrația instituției respective. Persoanele care nu au posibilitatea de a fi înregistrate la domiciliu sau reședință obțin buletinul de identitate la subdiviziunile IS „CRIS „Registru” sau la MDOC din raza locului de aflare, fără mențiunea respectivă. Buletinul de identitate se eliberează cu fișa de însoțire. Fișa de însoțire este destinată pentru a face dovada înregistrării la reședință și pentru realizarea dreptului la vot și nu influențează asupra valabilității buletinului de identitate. Se efectuează în cazul pierderii, furtului, imposibilității utilizării acesteia sau la solicitarea titularului și nu atrage după sine eliberarea altui buletin de identitate.

La depunerea cererii pentru eliberarea buletinului de identitate solicitantul prezintă următoarele documente, după caz:

- 1) actul de identitate de uz intern aflat în posesie ce urmează a fi schimbat;
- 2) actul de identitate al reprezentantului legal;
- 3) certificatele de stare civilă (certificatul de naștere, certificatul de schimbare a numelui și/sau prenumelui, certificatul de căsătorie, certificatul

de divorț, certificatul de deces al soțului/soției, certificatele de naștere ale minorilor);

4) extrasul de pe actul de căsătorie în cazul persoanelor care au desfășurat căsătoria în străinătate și în statul respectiv nu este prevăzută eliberarea certificatului de divorț;

5) avizul cu privire la anularea, modificarea, rectificarea și/sau completarea actului de stare civilă, eliberat de organelle de stare civilă;

6) avizul de stabilire a identității, eliberat de instanța de judecată sau de instituțiile în care persoana se află la tratament prin constrîngere, arest preventiv, în detenție sau reținere;

7) 2 fotografii 10x15cm și 2 fotografii 3x4cm color, mat, pe fond alb;

8) documentul ce confirmă împuternicirile de reprezentare și certificatul medical care atestă imobilitatea persoanei sau demersul instituției specializate;

9) declarația de pierdere sau furt a actului de identitate de uz intern;

10) documentul ce atestă grupa sanguină;

11) documentele necesare pentru înregistrarea la domiciliu sau la reședință sau, după caz, pentru modificarea, rectificarea sau completarea adresei de domiciliu;

12) dovada achitării taxelor și a tarifelor stabilite pentru eliberarea buletinului de identitate. În cazul persoanelor plasate sub tutelă sau curatelă, reprezentantul legal prezintă, corespunzător, decizia autorității tutelare cu privire la plasarea sub tutelă sau curatelă sau, după caz, decizia instanței de judecată cu privire la plasarea sub curatelă. În cazul copiilor rămași fără ocrotirea părintească sau aflați la întreținerea statului, reprezentantul acestora prezintă suplimentar: în dreptarea autorității de resort privind plasarea copilului în instituția specializată sau decizia autorității tutelare privind recunoașterea statutului de copil fără supraveghere părintească; documentul ce confirmă funcția ocupată de conducătorul instituției sau documentul ce confirmă împuternicirile de a reprezenta minorul, eliberat de autoritatea tutelară. Persoana care a dobîndit cetățenia Republicii Moldova și are domiciliul pe teritoriul ei sau se repatriază fără pașaport al cetățeanului Republicii Moldova prezintă suplimentar adeverința privind dobîndirea sau avizul privind recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova. În cazul în care persoana nu poate prezenta certificatul de naștere pe motiv că în țara de origine nu se eliberează asemenea acte sau este refugiat, depune cerere pentru eliberarea buletinului de identitate provizoriu, fără a prezenta certificatul de naștere, cu condiția reconstituirii ulterioare a acestuia la organele de stare civilă din Republica Moldova.

Cetățenii Republicii Moldova care se repatriază

prezintă suplimentar la documentele pentru eliberarea buletinului de identitate:

1) pașaportul cetățeanului Republicii Moldova cu mențiunea privind stabilirea domiciliului în străinătate, dacă îl are în posesie, sau pașaportul cetățeanului străin al altui stat, dacă posedă și altă cetățenie, sau actul de identitate ce atestă stabilirea cu domiciliu în străinătate;

2) declarația de pierdere a pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, în cazul pierderii acestuia;

3) documentele ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra spațiului locativ, după caz;

4) documentul din care să rezulte că minorul rămîne la întreținerea unui reprezentant legal sau declarația în acest sens – în cazul în care minorul rămîne cu domiciliul în străinătate.

Persoana responsabilă din cadrul subdiviziunilor IS „CRIS „Registru” sau MDOC verifică documentele prezentate, în temeiul cărora completează formularul respectiv și preia imaginea facială a solicitantului sau a persoanei reprezentate. Formularul se prezintă solicitantului pentru confirmarea datelor consemnate prin aplicarea semnăturii în locul rezervat. Persoanele care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației sînt exonerati de procedura de fotografiere în cazul în care prezintă 2 fotografii color 3x4 cm și care corespund cerințelor tehnice stabilite de IS „CRIS „Registru” prin reglementările interne. În buletinele de identitate eliberate copiilor sub 10 ani fotografia și semnătura acestora nu este obligatorie. Prezentarea documentelor specificate la subpunctele 3)-5) și 10), menționate mai sus, necesare pentru cazul documentelor ce trebuie scise la eliberarea buletinului de identitate, nu este obligatorie pentru cazurile prevăzute la subpunctele 5)-8) și 11) unde sînt specificate cazurile de eliberare a buletinului de identitate, dacă nu au intervenit schimbări în starea civilă și în datele cu caracter personal ale solicitantului din momentul eliberării ultimului act de identitate. Suplimentar la cerere, persoana depune în scris o declarație pe proprie răspundere în acest sens. Aceste cerințe nu se aplică persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației. Lista documentelor și condițiile prevăzute pentru eliberarea buletinului de identitate provizoriu sînt identice cu cele stabilite pentru eliberarea buletinului de identitate. Prin derogare de la aceste cerințe, în cazul eliberării buletinului de identitate provizoriu persoanelor care nu posedă toate documentele necesare pentru eliberarea buletinului de identitate, subdiviziunile IS „CRIS „Registru” sau MDOC stabi-

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Fosta soție a înaintat cerere în judecată, prin care solicită întreținere sub formă de bani, pentru că a devenit inaptă de muncă în timpul căsătoriei. La acest moment, nu sînt în stare să o asigur sub nici o formă cu anumite resurse, din cauza unor motive personale. Hotărîrea de judecată încă nu a fost pronunțată, de aceea vreau să știu care ar fi suma pe care aș putea fi obligat să o achit pentru întreținerea fostei soții și dacă există anumite scutiri în asemenea cazuri?

Ion Dumbravă,
r-n Criuleni

Conform art.84 din Codul familiei, cuantumul pensiei de întreținere încasate de la un soț (fost soț) în favoarea celuilalt soț se stabilește de către instanța judecătorească într-o suma bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreținere, se ține cont de situația materială și familială a soților (fostilor soți), de alte circumstanțe importante.

Totodată, art.85 din același cod prevede că instanța judecătorească este în drept să-l elibereze pe unul dintre soți (fostul soț) de obligația de întreținere sau să limiteze această obligație la un anumit termen dacă:

a) incapacitatea de muncă a soțului (fostului soț) inapt de muncă, care necesită sprijin material, este rezultatul abuzului de băuturi alcoolice sau substanțe stupefiante ori al unei infracțiuni premeditate;

b) soțul (fostul soț) care necesită sprijin material a avut o comportare amorală în familie;

c) soții (fostii soți) s-au aflat în relații de căsătorie cel mult 5 ani;

d) s-a dovedit, pe cale judecătorească, că, căsătoria a fost desfășurată din culpa fostului soț care necesită sprijin material.

Existența actelor de stare civilă înregistrate pe numele solicitantului prin utilizarea resurselor informaționale din Registrul de stat al populației sau prin solicitarea oficială a acestei informații de la Serviciul Stare Civilă al Ministerului Justiției (în continuare – Serviciul Stare Civilă). Persoanelor aflate la tratament prin constrîngere, arest preventiv, în detenție sau reținute de organele competente, dacă sînt înregistrate în Registrul de stat al populației, buletinul de identitate provizoriu se eliberează în baza avizului de stabilire a identității și a demersului instituției respective. În cazul în care persoana nu este înregistrată în Registrul de stat al populației și prezentarea certificatelor de stare civilă este imposibilă, instituția care solicită eliberarea buletinului de identitate prezintă extrasul de pe actul de naștere al persoanei în cauză. Persoanele minore și cele plasate sub tutelă sau curatelă se identifică de către reprezentantul legal în temeiul declarației pe propria răspundere, depuse în scris în fața persoanei responsabile din cadrul subdiviziunii IS „CRIS „Registru” sau MDOC. Copiii rămași fără ocrotirea părintească sau aflați la întreținerea statului se identifică, corespunzător, de autoritatea tutelară sau de administrația instituției respective. Identificarea persoanelor care au atins vîrsta majoratului și pînă la momentul adresării nu au fost identificate sau identificarea anterioară a acestora nu poate fi probată se face în temeiul declarației în scris pe propria răspundere

re a solicitantului și a soțului (soției) sau a solicitantului și a unei rude de gradul I-III. În asemenea cazuri, după posibilitate, se prezintă suplimentar alte documente justificative, eliberate de autoritatea administrației publice locale sau de altă instituție de stat, care dispune de informație despre persoana în cauză (livret militar, carnet de pensionar, certificat de la locul de studii sau muncă, titlul de călătorie etc.), dacă acestea contribuie la stabilirea identității persoanei. Dacă persoana care urmează a fi identificată este titular al unui act de identitate eliberat de autoritățile altui stat, acest act este echivalent cu declarația soțului (soției) sau rudei de gradul I-III a solicitantului. În cazul persoanelor aflate la tratament prin constrîngere, arest preventiv, în detenție sau reținute de organele competente și care nu au asupra lor acte de identitate, identificarea se efectuează de către instituția respectivă, cu întocmirea avizului în acest sens. În cazul în care nu este posibilă identificarea persoanei, identitatea acesteia se stabilește de către instanța de judecată.

Persoana care a depus o cerere pentru eliberarea buletinului de identitate, în schimbul celui declarat pierdut sau furat și între timp l-a regăsit, este în drept să o retragă și să solicite restabilirea statutului acestuia în cazul în care pînă la data depunerii declarației de regăsire nu a fost confecționat un alt buletin de identitate. În asemenea caz, solicitantului i se restituie parțial suma achitată pentru serviciul prestat.

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gonțov Anatolie, a.n. 28.11.1978, domiciliat: mun. Chișinău, str. L. Kaczynski, nr. 2/2, apt. 36, pentru data de 27 septembrie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Voronchina Victoria privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător

Maria Avornic

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Meleca Grigori, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. 8 Martie, nr. 142, pentru data de 26 septembrie 2013, ora 11.50, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de reclamat în cauza civilă intentată de Meleca Ana.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Horachert”, pentru data de 10 septembrie 2013, ora 9.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea „Amta-Tis” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Slivca Ruslan, domiciliat: mun. Chișinău, str. Independenței, nr. 18, apt. 49 și a reprezentantului SRL „Aldaron”, pentru data de 3 octombrie 2013, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Șevenco Alexandru privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

S. Teleucă

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Ciobanaș Andrei, a.n. 09.01.1961, Ciobanaș Valentina, a.n. 31.10.1963, pentru data de 6 septembrie 2013, ora 10.15, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a CCL-187 privind încasarea datoriei.

Judecător

Ina Dutca

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Demean Veaceslav Ion, pentru data de 24 septembrie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă depusă de Demean Elena privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei alimentare.

Judecător

Vladislav Clima

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Boico Sergiu, pentru data de 9 septembrie 2013, ora 8.45, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Boico Maria privind încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Veronica Cupcea

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Suvac Raisa”, cu ultima adresă: Orhei, str. M. Sadoveanu, nr. 24,,B”, apt. 28, pentru data de 26 septembrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea înaintată de SA „Basarabia” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Veronica Cupcea

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gribanova Elena, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Stejarilor, nr. 2, bloc „V”, apt. 7, pentru data de 26 septembrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de SRL „Metical” privind neexecutarea obligațiilor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Tatiana Troianovschi

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bliuc Ion, a.n. 26.11.1977, domiciliat: satul Sudarca, Dondușeni, pentru data de 16 octombrie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Venderu Marina privind încasarea forțată a pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor în sumă bănească fixă.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iurie Țîmbalari

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ruggeri Paolo, pentru data de 27 septembrie 2013, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Cazac Mariana privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Garmacean Igor, pentru data de 23 octombrie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Garmacean Serghei privind încasarea pensiei de întreținere.

Judecător

Ecaterina Silivestru

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Railean Sergiu, cu ultimul domiciliu: satul Cucuruzenii de Jos, Orhei, pentru data de 26 septembrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Său Inga privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Tatiana Troianovschi

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Carp Roman, pentru data de 1 octombrie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea depusă de Cravțova-Grandl Irina privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

V. Selevestru

În regiunea transnistreană se dezvoltă primul serviciu de asistență parentală

O familie potrivită pentru fiecare copil lipsit de îngrijirea părintească. Aceasta și-au propus să realizeze organizațiile neguvernamentale „Detstvo Detyam” din Tiraspol și „Partnerships for Every Child” din Chișinău, cu sprijinul Programului UE-PNUD „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” prin implementarea primului serviciu de asistență parentală profesionistă din regiunea transnistreană.

Potrivit unui comunicat de presă al PNUD, grație noului serviciu, 3 copii au fost deja plasați în familii, iar alți 8 urmează să se bucure de căldura părintească în timpul apropiat. În cadrul proiectului finanțat de Programul UE-PNUD, 20 de specialiști și autorități publice locale din regiunea transnistreană au urmat cursuri de instruire și au efectuat vizite de studiu pe malul drept al Nistrului în vederea implementării în parteneriat a serviciului de asistență parentală profesionistă în regiune.

În cadrul proiectului au fost realizate câteva campanii de identificare a potențialilor părinți. 58 de familii identificate au

fost pregătite pentru a găzdui copii orfani sau lipsiți de îngrijire părintească. Odată cu plasarea copiilor, familiile beneficiază o perioadă de servicii de asistență socio-psihologică și juridică gratuită. Alexandre Darras, atașat și manager de proiect în cadrul Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, este convins că fiecare copil are dreptul la o familie iubitoare și prin susținerea financiară a acestui proiect se reușește asigurarea acestui drept.

„Astăzi, vedem cum cooperarea organizațiilor de pe ambele maluri ale Nistrului a făcut fericiți copii și familiile lor alternative. Acest lucru ne determină să continuăm și în următorii ani să susținem inițiative comune care ar îmbunătăți viața oamenilor”, a menționat Alexandre Darras.

Programul UE-PNUD „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” își propune să sporească gradul de încredere între oamenii de pe ambele maluri ale Nistrului, pentru ca ei să colaboreze și împreună să-și ridice nivelul de trai. Programul este implementat în perioada 2012-2015, cu un buget total de peste 10 milioane de euro, bani alocați de Uniunea Europeană și PNUD.

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor, la ședința din 22.08.2013, a anunțat concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante de:

- procuror al Procuraturii Anticorupție – 1 funcție;
- procuror, adjunct al procurorului anticorupție – 1 funcție;
- procuror în Procuratura UTA Găgăuzia – 2 funcții;
- procuror în Procuratura r-lui Basarabeasca – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Cahul – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Căușeni – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Călărăși – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Criuleni – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Dubăsari – 2 funcții;
- procuror în Procuratura r-lui Dondușeni – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Edineț – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Nisporeni – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Ocnita – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Orhei – 2 funcții;
- procuror în Procuratura r-lui Rezina – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Soroca – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Sîngerei – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Ștefan Vodă – 2 funcții;
- procuror în Procuratura r-lui Șoldănești – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Taraclia – 2 funcții;
- procuror în Procuratura r-lui Ungheni – 2 funcții.

Termen de aplicare – pînă la 23.09.2013 inclusiv.

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Talmațchi Vitalie, cu ultimul domiciliu: satul Bulăiești, Orhei, pentru data de 7 octombrie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea înaintată de Goncear Iulia privind stabilirea domiciliului copiilor minori.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Veronica Cupcea

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Arian Anatoli Ivan, domiciliat: r-n Orhei, satul Peresecina, str. M. Eminescu, nr. 30, pentru data de 14 octombrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Arian Nina Nicolae privind încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorelia Varaniță

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Parapir Lucreția Victor, c/p – 2001027221063, domiciliată: or. Orhei, str. Lucafașul, nr. 26, pentru data de 16 octombrie 2013, ora 9.20, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea „Banca de Economii” SA privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorelia Varaniță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Todosiciuc Olga, a.n. 11.07.1981, domiciliat: mun. Chișinău, str. Gh. Asachi, nr. 62/4, apt. 34, pentru data de 27 septembrie 2013, ora 12.45, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Todosiciuc Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Maria Avornic

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tătaru Corneliu, domiciliat: mun. Chișinău, str. Independenței, nr. 30, apt. 100, pentru data de 24 septembrie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37), în calitate de intervenient, unde va avea loc examinarea cauzei intentată la cererea „Ex-Prod Trans” SA vs Consiliul și Primăria mun. Chișinău.

Judecător

Ion Țurcan

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Alexandri Constantin Andrei, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Iakir, nr. 25, apt. 5, pentru data de 26 septembrie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135), în calitate de pîrît la cererea depusă de Alexandri Natalia privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Tatiana Troianovschi

Aniversări

Ion VÎLCOV,
judecător, CSJ

Mult stimat domnule Ion Vîlcov, Aniversarea zilei dumneavoastră de naștere ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa acest sincer și cald mesaj de felicitare.

Munca nobilă ce o desfășurați cu cinste și demnitate vă conferă alura de om destoinic al acestui neam.

Să vă păstrați calitățile valoroase cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu, căci de ele este nevoie ca adevărul și dreptatea să triumfe.

Pentru tot ceea ce reprezentați, și pentru tot ceea ce faceți, vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi realizări încununate cu succese remarcabile.

La Mulți Ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Lilia Gribincea**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Mihaela Vidaicu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Olga Dorul**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Olga Chiroșca**, doctor în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Virginia Zaharia**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Daniela Vidaicu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Liuba Șova**, magistrul în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Alexandru Arseni**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM, membru CSM; **Daniel Martin**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Nicolae Duca**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ianuș Erhan**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Marcel Gîscă**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Tamara Mereuță**, judecător, Hîncești; **Aurelia Pleșca**, judecător, Bender; **Nina Rusu**, judecător, Hîncești; **Natalia Iordachi**, judecător, Singerei; **Olga Gangal**, judecător, Rezi-na; **Eugen Clim**, judecător, CA Chișinău; **Nicolae Nogai**, judecător, CA Bender; **Sergiu Procopciuc**, vicepreședintele Judecătorei Orhei; **Ion Pleșca**, președintele CA Chișinău; **Victor Lanovenco**, judecător, Vulcănești; **Petru Moraru**, președintele Judecătorei Cahul; **Virgiliu Buhnaci**, judecător, Botanica; **Anatol Doga**, judecător, CA Chișinău; **Igor Chiroșca**, judecător, Strășeni.

Mult stimati omagiatii, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă știm recunoscători
că sunteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămâne alături de Dvs.**

Uleiul de pește combate depresia și ajută organismul să slăbească

Este cunoscut faptul că uleiul de pește are mai multe beneficii asupra organismului. În prezent, există multiple variante de suplimente nutri-

producere al infarctului miocardic.

Uleiul de pește ajută la modificarea în bine a valorilor tensiunii arteriale. Aceste valori pot fi influențate în limita

persoanelor care suferă de dureri articulare de orice fel.

Uleiul de pește previne îmbătrânirea

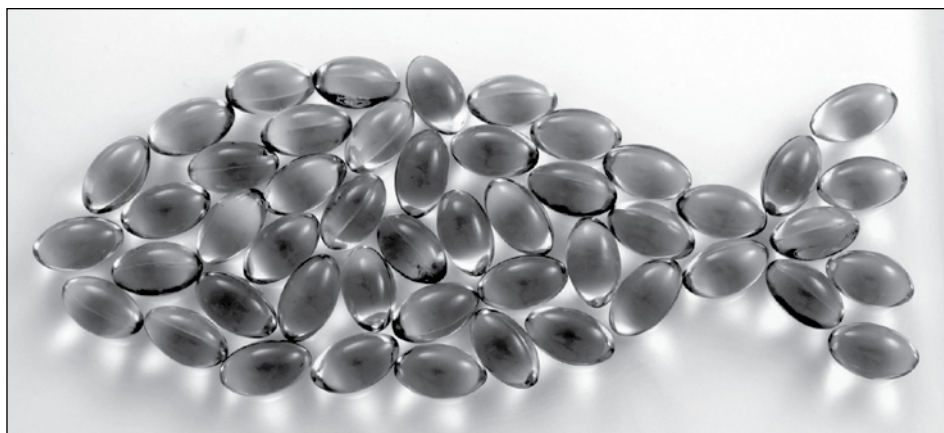
Studiile efectuate arată că modificările negative ale structurii ADN-ului, ce duc la îmbătrânirea precoce, apar cu precădere la persoanele cu un risc cardio-vascular crescut și cu un aport scăzut al acizilor grași esențiali în dietă.

Consumul de ulei de pește poate preveni degenerarea prematură a structurii ADN-ului, ajutând la menținerea tinereții pentru un timp îndelungat.

Uleiul de pește previne apariția bolilor neurologice sau psihiatrice

Consumul constant de ulei de pește ajută la menținerea echilibrului dopaminei și serotoninei, așadar poate preveni sau ajuta la tratarea unor boli ca demența, schizofrenia etc.

Dacă organismul tău are nevoie de această substanță, poți alege varianta naturală, care este mai puțin plăcută la gust, sau poți alege varianta procesată, sub formă de capsule, care aduce aceleași beneficii.

tive ce conțin acizii grași esențiali care fac uleiul de pește atât de necesar în alimentația zilnică.

Efectele pozitive ale uleiului de pește asupra sănătății sistemului cardio-vascular sînt multiple. Acesta are capacitatea de a modifica profilul lipidic, reducînd nivelul trigliceridelor cu 20-25%. El reduce riscul de boli cardiovasculare, scăzînd inclusiv riscul de

unor valori inițiale moderate ale hipertensiunii arteriale.

Uleiul de pește are efecte benefice asupra sistemului osteo-articular

În primul rînd, persoanele care suferă de osteoartrită beneficiază de un real ajutor din partea uleiului de pește. Acesta s-a dovedit eficient în scăderea inflamației în cazul afecțiunilor articulare. Este recomandat în mod special

Dușurile reci, benefice pentru sănătate și pentru mediul înconjurător

O serie de cercetări medicale sugerează că dușurile cu apă rece au numeroase beneficii atât pentru sănătatea umană, cît și pentru mediu.

Chiar dacă mai multe persoane asociază apa rece cu boala, studiile au arătat că, spre deosebire de dușurile fierbinți, dușurile reci produc un nivel mult mai mare de leucocite, celule ale sistemului imunitar ce apără organismul de boli.

Potrivit oamenilor de știință din Germania, scufundarea în apă rece permite organismului, de-a lungul timpului, să dezvolte o rezistență la forțele oxidative din trup. Creșterea numărului de leucocite asociată dușurilor reci este atribuită reacției metabolice pe care corpul o are în urma șocului produs de contactul cu apa rece. Pe măsură ce corpul încearcă să se încălzească, rata metabolismului accelerează, activînd sistemul imunitar și eliberînd astfel leucocitele în corp.

Acest lucru dezvăluie un alt beneficiu al dușurilor reci: un metabolism mai activ. O rată metabolică mai mare în-

seamnă că trupul arde mai multe calorii și grăsimi, un efect secundar cu siguranță popular în rîndul persoanelor ce doresc să scadă în greutate. Un alt studiu sugerează însă că expunerea prelungită la apă rece stimulează trupul să dezvolte un strat protector de grăsime pentru a preveni înghețul și hipotermia.

Alt beneficiu asociat dușurilor reci este stimularea fertilității masculine. Un duș fierbinte înseamnă o temperatură scrotală mai mare, ceea ce duce la reducerea producției de spermă. Dușurile reci nu duc neapărat la producerea mai multor spermatozoizi, însă ele nu reprezintă o amenințare la adresa fertilității precum creșterea temperaturii corpului și a zonei scrotului în urma unui duș fierbinte.

De asemenea, dușurile reci au și beneficii în ceea ce privește mediul înconjurător, deoarece obținerea apei reci necesită mult mai puține resurse și un consum de energie mai mic decît apa fierbinte.

Caleidoscop

Cercetătorii au descoperit de ce ne adaptăm greu la alt fus orar

O moleculă din creier care reglează modul în care organismul percepe decalajul orar a fost descoperită de o echipă de cercetători de la Universitatea Oxford, fapt care ar putea ajuta la punerea la punct a unui tratament pentru combaterea efectelor neplăcute ale acestui fenomen.

Cercetătorii de la Universitatea Oxford spun că oamenii care se simt rău în urma schimbărilor de fus orar pătesc acest lucru din cauza unei molecule din creier. În studiul lor, publicat în revista „Cell”, aceștia spun că se pot pune la punct tratamente care ar permite „reducerea semnificativă” a efectelor perturbatoare ale decalajului orar. Mai precis, aceste tratamente ar împiedica molecula „vinovată” din creier să își efectueze activitatea de reglare a percepției timpului și luminii.

Ceasul biologic determină ciclul veghe/somn, influențînd și senzația de foame, dispoziția și presiunea arterială. Lumina acționează ca un buton de resetare, dar în timpul călătoriilor în diverse zone ale lumii, ceasul biologic are nevoie de mai mult timp pentru a se regla. Astfel, din cauza decalajului orar, organismul se simte obosit, senzație care poate dura mai multe zile.

Echipa de cercetători britanici, al cărei studiu a fost finanțat de The Wellcome Trust, a analizat secțiuni ale ADN-ului care și-ar putea modifica activitatea ca reacție la influența luminii.

Cercetătorii au descoperit că un număr uriaș de gene erau activate în acest proces, însă proteina numită SIK1 era cea

care acționa ca o „frînă”, limitînd efectele luminii.

Experimentele efectuate pe șoareci, care au avut ca scop limitarea activității SIK1, au arătat că organismul acestora se putea adapta foarte rapid dacă era supus unui decalaj orar de șase ore – o zi, față de șase zile în cazul șoarecilor care nu fuseseră supuși experimentelor.

Un bărbat și-a decorat casa cu 6000 de păpuși Barbie

Barbie creează dependență nu doar în rîndul fetițelor din întreaga lume. Un bărbat din Singapore, în vîrstă de 33 de ani, are o pasiune exagerată pentru celebrele jucării. El și-a decorat întreaga locuință cu 6000 de păpuși.

Visul oricărei fete a fost transformat în realitate de Jian Yang. Locuința sa este un adevărat muzeu, în care sînt păstrate mii de păpuși Barbie, costume și accesorii pentru ele. Bărbatul colecționează jucăriile de 20 de ani, iar pînă acum a cheltuit aproape 400 000 de dolari pentru această pasiune.

„Este o obsesie nebună. Prefer colecțiile, îmi place să adun multe lucruri, spre regret. Cumpăr ceva și încerc să completez seria. Trebuie să recunosc faptul că îmi place moda, îmi place cultura pop și îmi plac celebritățile”, a mărturisit Jian Yang.

Jian are seria completă a unei ediții speciale – păpușile Barbie făcute după asemănarea unor staruri precum Grace Kelly, Barbara Streisand și Elizabeth Taylor. Cea mai veche păpușă din colecția sa este din anii 60, iar cea mai scumpă a costat aproape 3000 de dolari. Păpușile Barbie au apărut în 1959, iar de atunci s-au vîndut în peste un miliard de unități.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 142/13 sp